

Spis treści

WSTĘP	11
Rozdział 1	
WPROWADZENIE DO CHOROÓB METABOLICZNYCH	13
KRZYSZTOF DĄBROWSKI, HUBERT BIEGAŃSKI, ANNA RÓŻAŃSKA-WALĘDZIAK	
Współczesna epidemia otyłości	13
Geneza epidemii otyłości	15
Otyłość – diagnostyka	19
Definicja otyłości	22
Otyłość we wrodzonych chorobach metabolicznych z objawami w wieku dorosłym	24
Hipercholesterolemia rodzinna	24
Lizosomalne choroby spichrzeniowe	29
Choroby metaboliczne w pediatrii	37
Piśmiennictwo	46
Rozdział 2	
OTYŁOŚĆ JAKO ELEMENT ZESPOŁU METABOLICZNEGO	49
HUBERT BIEGAŃSKI, KRZYSZTOF DĄBROWSKI, ANNA RÓŻAŃSKA-WALĘDZIAK	
Adipokiny a patofizjologia rozwoju otyłości	49
Leptyna	51
Omentyna	55
Waspina	58
Zespół metaboliczny	61
Cukrzyca typu 2	62
Mikro- i makroangiopatia cukrzycowa	68
Dyslipidemie wtórne	71
Nadciśnienie tętnicze	73
Miażdżycza naczyń tętniczych	75
Piśmiennictwo	75

ROZDZIAŁ 3

CHOROBY WSPÓŁISTNIEJĄCE Z OTYŁOŚCIĄ 77

ANNA RÓŻAŃSKA-WALĘDZIAK

Powikłania metaboliczne otyłości	77
Nadciśnienie tętnicze	80
Przewlekły stan zapalny	80
Insulinooporność	81
Zapalenie, stres oksydacyjny i dysfunkcja śródbłonna	82
Tkanka tłuszczowa jako źródło mediatorów pronadciśnieniowych	82
Zwiększenie rzutu serca	83
Skurcz naczyń obwodowych	83
Upośledzenie natriurezy	84
Hiperaktywacja osi renina-angiotensyna-aldosteron	84
Zmiany strukturalne i hemodynamiczne nerek	85
Glomerulopatia indukowana otyłością	85
Stłuszczeniowa choroba wątroby związana z zaburzeniami metabolicznymi (MASLD)	88
Zaburzenia funkcjonowania układu płciowego żeńskiego i męskiego	92
Układ płciowy żeński	92
Układ płciowy męski	93
Otyłość a ryzyko występowania nowotworów	94
Rak endometrium i rak piersi	94
Rak pęcherzyka żółciowego	94
Gruczolakorak przełyku	94
Rak nerki	95
Rak tarczycy	95
Rak trzustki	95
Rak jelita grubego	95
Szpiczak plazmocytowy i chłoniaki nieziarnicze	95
Rak wątroby	96
Powikłania niemetaboliczne otyłości	96
Depresja	96
Przewlekły stres	97
Zaburzenia snu	97
Dieta	98
Czynniki rodzinne i socjodemograficzne	98
Asthma oskrzelowa	98
Obturacyjny bezdech senny i inne zaburzenia snu	100
Obturacyjny bezdech senny	101
Inne zaburzenia snu	102

Nietrzymanie moczu	103
Nietrzymanie moczu u kobiet	103
Nietrzymanie moczu u mężczyzn	104
Choroba zwyrodnieniowa stawów	105
Żyłki kończyn dolnych i żylna choroba zakrzepowo-zatorowa	106
Kamica pęcherzyka żółciowego	107
Refluks żołądkowo-przełykowy i przepuklina rozworu przełykowego	107
Piśmiennictwo	108

ROZDZIAŁ 4

CHOROBY METABOLICZNE A MIKROBIOTA JELITOWA 111

JOANNA CIELECKA, ZUZANNA SZKAMRUK, ZOFIA SORYSZ, ANNA RÓŻAŃSKA-WALĘDZIAK

Znaczenie mikrobioty jelitowej	111
Mikrobiota jelitowa a otyłość	113
Rola mikrobioty jelitowej w patofizjologii otyłości	113
Nadprzepuszczalność jelitowa	114
Wskaźnik <i>Firmicutes/Bacteroidetes</i> (F/B)	114
Dysbioza jelitowa	115
Mikrobiom a MASLD	116
Mikrobiota jelitowa w cukrzycy typu 2	118
Patofizjologia, fizjologia i biochemia mikrobioty jelitowej w cukrzycy typu 2	119
Czynniki wpływające na zmiany mikrobioty w otyłości, cukrzycy typu 2 i zespole metabolicznym	123
Kliniczny profil mikrobioty jelitowej w cukrzycy typu 2	128
Powikłania metaboliczne cukrzycy typu 2 i mikrobiota jelitowa	131
Leczenie nieinwazyjne zaburzeń mikrobioty jelitowej w otyłości, cukrzycy typu 2 i zespole metabolicznym	132
Probiotyki	132
Prebiotyki	133
Synbiotyki	134
Postbiotyki	134
Dieta	135
Wpływ redukcji masy ciała na zmiany mikrobioty jelitowej u pacjentów z otyłością	136
Rękawowa resekcja żołądka	137
Ominięcie żołądkowo-jelitowe na pętli Roux-en-Y	138
Piśmiennictwo	140

ROZDZIAŁ 5**ZNACZENIE MODYFIKACJI STYLU ŻYCIA ORAZ ROLA ZESPOŁU****INTERDYSCYPLINARNEGO W LECZENIU OTYŁOŚCI I CHOROBY METABOLICZNYCH 143**

ANNA RÓŻAŃSKA-WALĘDZIAK

Wpływ zmiany stylu życia na leczenie otyłości	143
Modyfikacja nawyków żywieniowych	144
Dieta niskokaloryczna	147
Dieta bardzo niskokaloryczna	147
Dieta ketogeniczna	148
Dieta śródziemnomorska	150
Rola aktywności fizycznej	152
Redukcja tkanki tłuszczowej	153
Poprawa wrażliwości na insulinę	153
Zwiększenie masy beztłuszczowej	154
Poprawa stanu psychicznego	154
Przykładowe programy treningowe	154
1. Trening aerobowy	155
2. Trening siłowy	155
Wpływ aktywności fizycznej na zdrowie	155
Aspekty psychologiczne	156
Piśmiennictwo	157

ROZDZIAŁ 6**LECZENIE NIEINWAZYJNE CHOROBY METABOLICZNYCH 161**

JAROSŁAW WOROŃ, ANNA RÓŻAŃSKA-WALĘDZIAK

Farmakoterapia	161
Analogi GLP-1	162
Stosowanie analogów GLP-1 przed zabiegami chirurgicznymi	164
Działania uboczne analogów GLP-1	166
Analogi GLP-1 a chirurgiczne leczenie otyłości	167
Edukacja pacjentów	168
Podsumowanie	168
Techniki psychologiczne i behawioralne wspomagające leczenie otyłości	169
Terapia poznawczo-behawioralna (CBT) i aplikacje mobilne	169
Terapia rodzinna	171

Leczenie farmakologiczne cukrzycy typu 2	172
Leki stosowane w farmakoterapii cukrzycy typu 2	172
Monitorowanie i ocena skuteczności leczenia	174
Piśmiennictwo	175

ROZDZIAŁ 7

ZNACZENIE CHIRURGII BARIATRYCZNEJ W LECZENIU OTYŁOŚCI 177

MACIEJ WAŁĘDZIAK

Epidemiologia otyłości w Polsce	177
Wskazania do leczenia bariatrycznego	178
Znaczenie współpracy zespołu multidyscyplinarnego w opiece nad pacjentem bariatrycznym i przygotowanie do operacji	182
Postępowanie okołooperacyjne	185
Rodzaje procedur bariatrycznych	186
Procedury endoskopowe	191
Rękawowa resekcja żołądka	192
Ominięcie żołądkowo-przełykowe na pętli Roux-en-Y	193
Zalecenia pooperacyjne	196
Zalecenia żywieniowe i suplementacja w okresie pooperacyjnym	197
Okres okołooperacyjny	197
Dieta płynna	197
Dieta płynna wzmocniona	198
Dieta papkowata	198
Dieta przejściowa	199
Dieta o konsystencji stałej	199
Późny okres pooperacyjny	200
Suplementacja i niedobory pokarmowe	201
Foliany	202
Witamina B12	202
Wapń i witamina D3	203
Żelazo	203
Białko	204
Formy suplementacji	204
Piśmiennictwo	206

ROZDZIAŁ 8**OPIEKA POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNA NAD PACJENTKAMI PO CHIRURGICZNYM
LECZENIU OTYŁOŚCI**

209

ANNA RÓŻAŃSKA-WALĘDZIAK

Najczęstsze niedobory składników odżywczych, mikroelementów
i witamin w ciąży po chirurgii bariatrycznej 210

Suplementacja dietetyczna w ciąży po chirurgii bariatrycznej 213

Optymalny odstęp czasu od operacji do zajścia w ciążę 216

Przyrost masy ciała w ciąży a chirurgia bariatryczna 217

Diagnoza cukrzycy ciążowej po chirurgii bariatrycznej 217

Wpływ chirurgii bariatrycznej na wyniki perinatologiczne 219

Powikłania chirurgiczne w ciąży po chirurgii bariatrycznej 219

Świadomość kobiet na temat opieki ginekologicznej i położniczej
po chirurgii bariatrycznej 220

Piśmiennictwo 221

WYKAZ SKRÓTÓW

223